

Αθήνα, 14 Απριλίου 2003
Αριθμ. Πρωτ.

Προς όλους τους τηλεοπτικούς
σταθμούς εθνικής εμβέλειας
ελεύθερης λήψης

ΟΔΗΓΙΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 2/2003

Εφαρμογή των διατάξεων της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας σχετικά με την προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών ή συμμετεχόντων σε ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές που μεταδίδονται από τους τηλεοπτικούς σταθμούς εθνικής εμβέλειας ελεύθερης λήψης.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Εχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 22 και 22α της Οδηγίας 89/552ΕΟΚ όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 97/36ΕΚ (Φ.Ε.Κ Α' 98/17 Μαρτίου 2000)
2. Τη διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος
3. Τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 2863/2000 σχετικά με το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης και άλλες αρχές και όργανα του τομέα παροχής ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών (Φ.Ε.Κ Α' 262/29 Νοεμβρίου 2000)
4. Τη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 1, 2 και 3 του π.δ. 100/2000 σχετικά με την παροχή τηλεοπτικών υπηρεσιών με το οποίο επήλθε η εναρμόνιση της ελληνικής ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 97/36ΕΚ (Φ.Ε.Κ Α' 98/17 Μαρτίου 2000)
5. Τις διατάξεις των άρθρων 1 και 4 παρ. 1 της Υ.Α. 6138/Ε/17.3.2000 σχετικά με την κατάταξη και τη σήμανση των τηλεοπτικών προγραμμάτων (Φ.Ε.Κ Β' 345/17 Μαρτίου 2000)
6. Τη διάταξη του άρθρου 8 του Κανονισμού υπ' αριθμόν 1/1991 του Ε.Σ.Ρ. περί δημοσιογραφικής δεοντολογίας στην ραδιοτηλεόραση (Φ.Ε.Κ. Β' 421/21 Ιουνίου 1991)
7. Την από 14/4/2003 απόφαση της Ολομελείας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης σχετικά με την προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών ή συμμετεχόντων σε ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

Ότι τη μετάδοση των ειδησεογραφικών και ενημερωτικών εκπομπών από τους τηλεοπτικούς φορείς εθνικής εμβέλειας ελεύθερης λήψης διέπουν οι εξής κανόνες :

1. Οι τηλεοπτικοί φορείς οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών από σκηνές ή εικόνες που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή την ηθική τους ανάπτυξη.
2. Ομοίως οι τηλεοπτικοί φορείς οφείλουν να μεριμνούν για τη σύννομη παρουσίαση ή συμμετοχή ανηλίκων στις ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές.
3. Συγκεκριμένα σχετικά με την προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών από τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 1 και 3 του π.δ. 100/2000 και των άρθρων 1 και 2 παρ. 1 της Υ.Α. 6138/Ε/17.3.2000 προκύπτει ότι όλα τα τηλεοπτικά προγράμματα (πλην των διαφημίσεων και των μηνυμάτων τηλεπώλησης) πρέπει να κατατάσσονται στις κατηγορίες που ο νόμος προβλέπει ανάλογα με το βαθμό της δυσμενούς επίδρασης που μπορεί να έχει το περιεχόμενό τους στην προσωπικότητα και την εν γένει ανάπτυξη των ανηλίκων.
4. Οι τηλεοπτικοί φορείς κατά τη μετάδοση των δελτίων ειδήσεων και των ενημερωτικών εν γένει εκπομπών **οφείλουν να εφιστούν την προσοχή του κοινού για την επικείμενη μετάδοση επιβλαβούς για τους ανηλίκους οπτικοακουστικού υλικού** με την εμφάνιση επί της οθόνης του αντίστοιχου ειδικού οπτικού συμβόλου, το οποίο μπορεί να είναι διαφορετικό για ορισμένα τμήματα ή σκηνές των προγραμμάτων αυτών σύμφωνα με τα κριτήρια που παρέχει ο νόμος.
5. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον σε δελτίο ειδήσεων ή σε άλλη ενημερωτική εκπομπή προβάλλεται επιβλαβές για τους ανηλίκους οπτικοακουστικό υλικό και ανεξαρτήτως από την εμφάνιση στην οθόνη του ειδικού οπτικού συμβόλου, ο παρουσιαστής του δελτίου ή της εκπομπής **οφείλει να ενημερώνει προφορικά το κοινό τρία (3') τουλάχιστον λεπτά πριν από τη μετάδοση του εν λόγω υλικού για την ακαταλληλότητα αυτού.**
6. Σχετικά με την προστασία των συμμετεχόντων σε ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 2 του π.δ. 100/2000 απαγορεύεται η παρουσίαση ή η συμμετοχή ανηλίκων θυμάτων και μαρτύρων εγκληματικών ενεργειών ή δυστυχημάτων καθώς και ανηλίκων που βρίσκονται σε δύσκολη κατάσταση στις εκπομπές αυτές. Κατ' εξαίρεση μπορεί να γίνει δεκτή η παρουσίαση ή η συμμετοχή ανηλίκων μαρτύρων εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την ενημέρωση του κοινού, δεν προκαλεί πόνο ή βλάβη στην προσωπικότητα του ανηλίκου και επιτελείται ύστερα από γραπτή άδεια του ασκούντος τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια.

7. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 1 και 2 του π.δ. 100/2000 και του άρθρου 8 του Κανονισμού υπ' αριθμόν 1/1991 του Ε.Σ.Ρ. προκύπτει ότι **ως επιβλαβές υλικό** μπορούν να θεωρηθούν τόσο οι **σκηνές φυσικής βίας** και οι **εικόνες τραυματισμού** που μεταδίδονται με αφορμή μια **πολεμική σύρραξη** όσο και οι σκηνές ή οι περιγραφές που μεταδίδονται με αφορμή είτε **δυστύχημα** είτε **εγκληματική ενέργεια** και **μπορεί να αναπαράγουν ή να επιτείνουν τον προσωπικό πόνο ή το πένθος** των θυμάτων και των συγγενών τους.
8. Τέλος, από τη συνδυασμένη ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 1, 2 και 3 και 2 του π.δ. 100/2000, του άρθρου 1 της Υ.Α. 6138/Ε/17.3.2000 και του άρθρου 8 του Κανονισμού υπ' αριθμόν 1/1991 του Ε.Σ.Ρ. συνάγεται ότι αποφασιστικό κριτήριο για την επιλογή του περιεχομένου του οπτικοακουστικού υλικού που μεταδίδεται σε ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές, για την παρουσίαση ή συμμετοχή ανηλίκων στις εκπομπές αυτές, αλλά και για τη διάρκεια της μετάδοσης του υλικού αυτού αποτελεί ο βαθμός της τυχόν δυσμενούς του επίδρασης στους ανηλίκους τηλεθεατές, στους απεικονιζόμενους ή εμφανιζόμενους ανηλίκους καθώς και στα πρόσωπα του άμεσου συγγενικού τους περιβάλλοντος. **Σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται η συνεχής και επαναλαμβανόμενη μετάδοση οποιουδήποτε θέματος όταν η διάρκεια μετάδοσής του υπερβαίνει το απαιτούμενο από τις περιστάσεις μέτρο για την επαρκή ενημέρωση του τηλεοπτικού κοινού και τείνει να αποτελέσει προφανή εκμετάλλευση αυτού.**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ